

समाचार दैनिक

Email: sdainik99@gmail.com
Website www.esamachardainik.com

जनकपुर

विज्ञापनको
लागि सम्पर्क
९८५४०२०९२२
९८५४०२५९६४

वर्ष ७ अंक २२० २०८२ चैत्र २ गते सोमवार (16 March, 2026) पृष्ठ ४ मूल्य रु. ३१-

महोत्तरीमा १०९ किलो गाँजासहित कार बरामद

दैनिक समाचारदाता जनकपुरधाम, १ चैत । महोत्तरीको रामगोपालपुर क्षेत्रमा प्रहरीले करिव १०९ किलो गाँजासहित भारतीय नम्बर प्लेटको कार नियन्त्रणमा लिएको छ। जिल्ला प्रहरी कार्यालयका अनुसार गए राति करिव साढे ११ बजेतिर विशेष सूचनाको आधारमा रामगोपालपुर नगरपालिका-८ हरिणमरिण-सहसौला कच्ची सडक खण्डमा उक्त परिमाणको गाँजा बरामद गरिएको हो। खोजतलासका क्रममा महोत्तरीको पूर्व-पश्चिम लोकमार्ग हुँदै भारततर्फ जाँदै गरेको डिएल १ सीओ ५८६९ नम्बरको डस्टर कार शङ्कास्पद अवस्थामा बाटोमा रोकिएको अवस्थामा भेटिएको प्रहरीले जनाएको छ। वर्दीबासस्थित लागू औषध नियन्त्रण ब्युरो कार्यालयका प्रमुख सरोज अधिकारी र इलाका प्रहरी कार्यालय

रामगोपालपुरबाट खटिएको संयुक्त गस्ती टोलीले उक्त कारको जाँच गर्दा पछाडिको डिक्कीमा लुकाइछिपाइ राखिएको २० पोका गाँजा फेला परेको जिल्ला प्रहरीका प्रहरी निरीक्षक विश्वम्भरनाथ साहले जानकारी दिनुभयो। बरामद गाँजा र कार प्रहरीले नियन्त्रणमा लिए पनि फरार रहेका कार चालकको खोजी कार्य जारी रहेको जिल्ला प्रहरीको भनाइ छ। घटनास्थल वर्दीबासबाट करिव ३० किलोमिटर दक्षिणतर्फ रहेको छ। प्रहरीले घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको जनाएको छ।

धनुषा-१ मा साहको मागमा सर्वोच्चको अन्तरिम आदेश अस्वीकार

मात्रिका यादव निर्वाचित हुने भनी निर्वाचन अधिकृतको कार्यालयले गरेको निर्णय सदर हुने भएको छ।

दैनिक समाचारदाता जनकपुरधाम, १ चैत । सर्वोच्च अदालतले धनुषा क्षेत्र नम्बर १ मा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका उम्मेदवार किशोरी साहको उम्मेदवारी खारेज गर्ने निर्वाचन आयोगको निर्णयमाथि तत्कालका लागि केही गर्न नपर्ने आदेश दिएको छ। निर्वाचन आयोगको निर्णय खारेज गरी आफ्नो उम्मेदवारी कायम राख्नुपर्ने माग गर्दै साहले अन्तरिम आदेशको मागसहित सर्वोच्च अदालतमा निवेदन दिनुभएको थियो। तर सर्वोच्च अदालतले उहाँको हकमा अन्तरिम आदेश जारी गर्न आवश्यक नदेखिएको आदेश दिएको हो। न्यायाधीशद्वय विनोद शर्मा र मेघराज पोखरेलको संयुक्त इजलासले उक्त आदेश दिएको हो। यस आदेशसँगै हालका लागि निर्वाचन आयोगको निर्णय यथावत रहने भएको छ। त्यसअनुसार धनुषा-१ वाट

ग्यास अभावले होटेल व्यवसाय संकटमा

दैनिक समाचारदाता महोत्तरी, १ चैत । मध्यपूर्वको देश क्षुब्ध मा जारी युद्धका कारण अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा पेट्रोलियम पदार्थको आपूर्तिमा समस्या देखिएसँगै देशव्यापी रूपमा खाना पकाउने ग्यासको अभाव महोत्तरीमा पनि देखिन थालेको छ। ग्यास आपूर्ति सहज हुन नसकेपछि लम्बो इर्षा ऋयचउयचवतप्यल ले उपभोक्तालाई राहत दिन हाललाई आधा सिलिन्डर ग्यास मात्र वितरण गर्ने नीति अघि सारेपछि सर्वसाधारणसँगै व्यवसायी पनि मारमा परेको गुनासो बढेको छ। ग्यास अभावको सबैभन्दा ठूलो असर यहाँको होटेल तथा पर्यटन व्यवसायमा परेको छ। विशेषगरी महोत्तरीको मुख्य व्यापारिक केन्द्र चवचमपदवक मा रहेका होटेलहरू ग्यास अभावका कारण संकटमा पर्ने अवस्थामा पुगेको व्यवसायीहरूले बताएका छन्। होटेल तथा पर्यटन व्यवसायी सङ्घ, महोत्तरीका अध्यक्ष गुञ्ज कार्कीका अनुसार वर्दीबास क्षेत्रमा साना-ठूला गरी करिव एक सयभन्दा बढी होटेल सञ्चालनमा छन्। यी होटेल सञ्चालनका लागि दैनिक ७० देखि ८० सिलिन्डर ग्यास आवश्यक पर्ने बताइएको छ। “बजारमा पर्याप्त ग्यास पाइँदैन, पाइँहाले पनि आधा सिलिन्डरले व्यवसाय धान्न गाह्रो छ। अवस्था सहज नभए केही दिनभित्रै वर्दीबासका होटेलहरू बन्द गर्नुको

विकल्प छैन,” उहाँले भन्नुभयो। वर्दीबासस्थित खुकुरी होटेलका सञ्चालक विनोद थापाका अनुसार ग्यास अभावले यहाँको होटेल व्यवसाय तथा पर्यटन क्षेत्रमा प्रत्यक्ष असर परेको छ। वर्दीबास भ्रुकत-ध्रुकत जजजधवथ को प्रमुख सङ्गमस्थल भएकाले यहाँका होटेलमा यात्रु तथा पर्यटकको ठूलो चाप रहने गर्छ। ग्यास अभावले खाना उपलब्ध गराउन नसक्दा पर्यटन क्षेत्रमा नकारात्मक संदेश जाने र व्यवसायी ठूलो आर्थिक नोक्सानीमा पर्ने उहाँले बताउनुभयो। “राज्यले आधा मात्र दिन थालेपछि हामी काम गर्न कि दिनभर ग्यास खोज्दै हिँड्ने।” उहाँले प्रश्न गर्नुभयो। नेपाल आयल निगम तथा सरकारले ग्यास आपूर्तिको वैकल्पिक व्यवस्था नगरे वा मौज्जात रहेको ग्यासको न्यायोचित वितरण नगरे समस्या

अझै गम्भीर हुने वर्दीबासस्थित क्राउन होटेलका सञ्चालक सन्तोष श्रेष्ठले चिन्ता व्यक्त गर्नुभयो। यता बजारमा ग्यासको माग अचानक बढेपछि ग्यास डिलरहरूले भने यसलाई ‘कृत्रिम अभाव’ भएको बताएका छन्। उनीहरूका अनुसार युद्धको त्रासका कारण सर्वसाधारण तथा ठूला उपभोक्ताले आवश्यकताभन्दा बढी ग्यास सञ्चित गर्न थालेपछि अभाव देखिएको हो। वर्दीबासस्थित एलपी ग्यास सङ्ग्रहण सरोज श्रेष्ठले भन्नुभयो, “एकातिर आपूर्तिमा आएको कमीले अभाव सिर्जना गरेको छ, अर्कोतिर उपभोक्ताले घरमा ग्यास थुपार्न थालेकाले समस्या अझ बढेको छ।” उहाँका अनुसार ग्यास आपूर्ति गर्ने कम्पनीका छ वटा डिलर रहेको वर्दीबास महोत्तरीकै सबैभन्दा बढी

ग्यास खपत हुने बजार हो। वर्दीबासस्थित राष्ट्रिय उपभोक्ता मञ्चका अध्यक्ष दीपेन्द्र पराजुलीले ग्यास आपूर्ति सहज बनाउन सम्बन्धित निकायसँग माग गर्नुभएको छ। ग्यास अभाव लम्बिँदै गए होटेल तथा पर्यटन व्यवसाय मात्र होइन, सर्वसाधारणको दैनिक जीवन पनि प्रभावित हुने भएकाले सम्बद्ध निकाय गम्भीर हुनुपर्ने उहाँको भनाइ छ। “निगमले बजारमा सीमित ग्यास वितरण गर्दै उपभोक्तालाई आधा सिलिन्डर मात्र उपलब्ध गराउने नीतिमाथि पुनर्विचार गरी आपूर्ति सहज बनाउनु आवश्यक छ,” उहाँले भन्नुभयो। इन्धन आपूर्तिमा आएको अनिश्चिततासँगै खाना पकाउने ग्यास (एलपीजी) को अभाव बढ्दै गएपछि प्रशासन कार्यालयले वर्दीबाससहित जिल्लाभरका प्रमुख बजारमा अनुगमन सुरु गरेको छ।

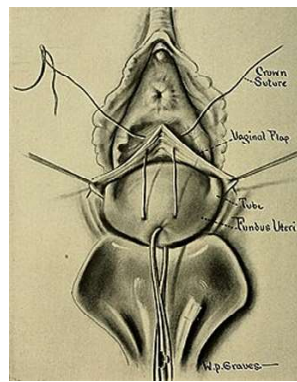
पानीका स्रोतहरूको संरक्षण गरौं, जैविक विविधता जोगाऔं

- खानेपानीका स्रोतहरूको संरक्षण गरौं ।
- पानीको दुरुपयोग रोकौं र आवश्यक मात्र प्रयोग गरौं,
- धारा खुले छोड्ने बानी त्यागौं ।
- उच्च पहाडी तथा हिमाली क्षेत्रमा वर्षाको पानी सङ्कलन गरौं,
- नदी, ताल, पोखरीहरूको संरक्षण गरौं,
- प्लास्टिकजन्य पदार्थहरूको प्रयोग घटाऔं,
- जलाधार संरक्षणका लागि वृक्षारोपण गरौं,
- पानीजन्य रोगबाट बच्न सरसफाइमा ध्यान दिऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

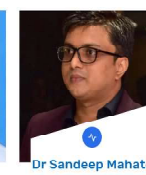
अब अनलाइनबाट बुकिङ्गको सुविधा

- पाठेघरको असामान्य रक्तस्राव
- इन्डोमेट्रियोसिस
- रजोनिवृत्ति
- पिल्भिक दुखाइ
- डिस्मेनोरिया (पीडादायी महिनावारी)
- पीडादायी यौनसम्पर्क
- स्त्री रोग तथा प्रसूती सम्बन्धी रोग
- बाल रोग
- बाँझपनको उपचार
- दुखाइ बिनाको सुत्केरी

को लागि उपचार गराउन चाहनुहुन्छ भन्ने अनलाइनबाटै बुकिङ्गको लागि
www.divyacinicjanakpur.com

वरिष्ठ चिकित्सकहरू

दिव्या क्लिनिक एण्ड

डाइग्नोस्टिक सेन्टर

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका
बडा नं. १०,
Phone : 9861147201

नैना होस्पिटल प्रा. लि.

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका
बडा नं. ८ रामानन्द चौक,
Phone : 977041 591035
9801674020

सम्पादकीय

आर्थिक मन्दीबीच धनुषामा उद्योग दर्ताको आशा

विश्वव्यापी आर्थिक मन्दी, बजारको अनिश्चितता र बैंक कर्जाको जटिल प्रक्रियाले उद्योग-व्यवसाय क्षेत्रलाई दबावमा पारिरहेको सन्दर्भमा धनुषामा नयाँ उद्योग तथा व्यवसाय दर्ताको क्रम उत्साहजनक देखिनु सकारात्मक संकेत हो। पछिल्लो छ महिनामा मात्रै एक हजारभन्दा बढी उद्योग तथा फर्म दर्ता हुनु स्थानीय अर्थतन्त्रका लागि आशाको किरण बन्न सक्छ।

घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय धनुषाको तथ्यांकअनुसार चालु आर्थिक वर्षको साउनदेखि पुस मसान्तसम्म वाणिज्यतर्फ ६५७ र उद्योगतर्फ ४०३ गरी कुल १०६० फर्म दर्ता भएका छन्। ती उद्योगहरूमा एक अर्ब ३० करोड रुपैयाँभन्दा बढी लगानी रहेको छ भने वार्षिक उत्पादन क्षमता करिब दुई अर्ब ४१ करोड रुपैयाँ बराबर रहेको बताइएको छ। यसले स्थानीय स्तरमा उद्यमशीलताको सम्भावना अझै जीवित रहेको संकेत गर्छ।

नेपालमा आर्थिक गतिविधि सुस्ताएको, लगानी वातावरण अनिश्चित रहेको र बैंकिङ प्रणालीमार्फत कर्जा प्रवाह सहज नभएको गुनासो भइरहेका बेला स्थानीय स्तरमा उद्यमीहरूले उद्योग तथा व्यवसाय दर्ता गर्न थालेको तथ्य महत्वपूर्ण छ। यसले युवाहरू र स्थानीय उद्यमीहरूमा आफ्नै ठाउँमा व्यवसाय सुरु गर्ने सोच बढ्दै गएको देखाउँछ। यदि यस्तो प्रवृत्तिलाई सही नीति, सहजीकरण र प्रोत्साहन मित्यो भने स्थानीय अर्थतन्त्रलाई मजबुत बनाउने आधार तयार हुन सक्छ।

तथ्यांक हेर्दा उद्योग दर्तासँगै रोजगारी सिर्जनामा पनि योगदान पुगेको देखिन्छ। दर्ता भएका उद्योगहरूमा १५ सयभन्दा बढी कामदार कार्यरत रहेको जानकारीले साना तथा घरेलु उद्योगले स्थानीय स्तरमा रोजगारीका अवसर विस्तार गर्न सक्ने स्पष्ट संकेत दिन्छ। विशेष गरी महिला स्वामित्वमा ११५ उद्योग दर्ता हुनु सकारात्मक पक्ष हो, जसले महिलाको आर्थिक सहभागिता क्रमशः बढ्दै गएको देखाउँछ।

तर उद्योग दर्ताको संख्या बढ्नु मात्रै पर्याप्त होइन। दर्ता भएका उद्योग दीर्घकालीन रूपमा सञ्चालनमा रहनु, उत्पादन बढ्नु र बजार विस्तार हुनु अझ महत्वपूर्ण पक्ष हो। नेपालमा धेरै उद्योग दर्ता भए पनि विभिन्न कारणले लामो समय सञ्चालनमा टिक्न नसक्ने समस्या पुरानै हो। कच्चा पदार्थको अभाव, बजारको अनिश्चितता, प्रविधिको कमी, दक्ष जनशक्तिको अभाव र वित्तीय पहुँचको कठिनाई जस्ता चुनौती अझै यथावत् छन्।

अर्कोतर्फ, उद्योग दर्ताबाट राज्यलाई राजस्व प्राप्त हुनु पनि सकारात्मक पक्ष हो। वाणिज्य क्षेत्रबाट मात्रै ३१ लाख रुपैयाँभन्दा बढी तथा उद्योग क्षेत्रबाट करिब १७ लाख रुपैयाँ राजस्व संकलन भएको तथ्यले स्थानीय आर्थिक गतिविधि विस्तार हुँदै गएको देखाउँछ। यद्यपि यो संख्या अझै सानो हो, तर यसले सम्भावनाको संकेत भने अवश्य दिन्छ। यस अवस्थामा सरकार र स्थानीय तहको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ। उद्योग दर्ताको प्रक्रियालाई थप सरल बनाउने, उद्यमीलाई प्रविधि, तालिम र बजार व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने तथा बैंकिङ कर्जालाई सहज बनाउनेतर्फ नीति-निर्माताले ध्यान दिनुपर्छ। विशेष गरी साना तथा घरेलु उद्योगलाई प्रोत्साहन गर्ने नीतिले ग्रामीण तथा स्थानीय अर्थतन्त्रलाई बलियो बनाउन सक्छ। धनुषामा उद्योग दर्ताको बढ्दो क्रमले उद्यमशीलताको सकारात्मक सन्देश दिएको छ। अब चुनौती भनेको यसलाई दिगो आर्थिक विकासतर्फ रूपान्तरण गर्नु हो। यदि नीति, लगानी र व्यवस्थापनको उचित संयोजन हुन सकेमा धनुषाजस्ता जिल्लाले स्थानीय उद्योग र उद्यममार्फत आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माणतर्फ महत्वपूर्ण कदम चाल्न सक्ने सम्भावना देखिन्छ।

तपाईंको आज

मेघ : दिन शुभ फलदायक छ। कार्य सिद्धि, द्रव्य लाभ, विजय, काममा सफलता हुन सक्छ।
 वृष : विहान तनाव, दौडधूप भए पनि दिनभर सुख-सन्तोष, कार्य सिद्धि हुने सम्भावना छ।
 मिथुन : विहानको समयमा धनप्राप्ति, प्रतिष्ठा बढ्दा तर त्यसपछि भने विवाद नहोला भन्न सकिन्छ।
 कर्कट : शुरुमा तनाव, खर्च भए पनि दिनभर समय शुभ छ। ऐश्वर्य प्राप्ति, सन्तोष होला।
 सिंह : विहानको समय उपहारादि वस्तु प्राप्ति तर त्यसपछि खर्च, धन हानि हुने सम्भावना छ।
 कन्या : दिनको शुरुवातमा नोकसानि नहोला भन्न सकिन्छ। त्यसपछि भने लाभ, सफलता होला।
 तुला : शुरुमा मिष्टान्न भोजन, पैसा प्राप्तिको सम्भावना छ तर त्यसपछि दिनभर तनाव होला।
 वृश्चिक : दिन शुभ फलदायक छ। स्वस्थता, स्फूर्ति बढ्ने, इष्टमित्रसँग भेटघाट, लाभ हुन सक्छ।
 धनु : समय बलवान् छ। मान-सम्मान, राजनीतिक सफलता, कामकाज सफल हुने देखिन्छ।
 मकर : विहान कार्य असफल भए पनि दिनभर राज्यबाट सुख, मान-प्रतिष्ठा वृद्धिको सम्भावना छ।
 कुम्भ : शुरुमा समस्या सुल्फने, सम्मान बढ्ने तर त्यसपछि भने दुःख-कष्ट आइपर्न सक्छ।
 मीन : तपाईंका लागि समय शुभ छ। परीक्षा, खेलकुद, मुद्दा आदिमा विजय, प्रतिष्ठा वृद्धि होला।

सुनामी फेरि आउँछ

प्रकाश तिवारी

जनता आगो हुनु, ज्वालामुखी बनी उम्लन्छन्। जनता पानी हुनु, प्रलय ल्याउँछन्। एक काँटी सलाईले डहेलोको बीउ रोप्छ। आगोको सानो फिलिङ्गोले सारा बस्ती उजाड पाछो इतिहास भन्छ, जब-जब शासकीय दम्भ र स्वेच्छाचारिताले सीमा नाघ्छ, जनअधिकारको ग्यारेन्टी चाहिरहेका नागरिकमाथि जङ्गी बूट बज्रिन थाल्छ, निश्चित छ- 'सुनामी' आउँछ। सुनामी विध्वंसक हुन्छ। सुनामी बम, गोला-बारुदभन्दा विस्फोटक हुन्छ। तानाशाहलाई घोक्रेट्टयाक लगाएर सडकमा पछार्ने सुनामी सूक्ष्म चेतनाबाट आरम्भ हुन्छ।

समुद्रमा जलसुनामी आएजस्तै राष्ट्र-राज्यमा जनसुनामी आइरहन्छ। जुन देशको शासकले मुलुकलाई विर्ता ठान्दै ब्रह्मलुट मच्चाउन सुरु गर्छ, आफूलाई मालिक र जनतालाई दास सम्झिन्छ, त्यस देशमा जनसुनामी अवश्य आउँछ। सुनामीको दर्शन साम्यवादी दर्शनभन्दा समतावादी हुन्छ। सुनामी जब आउँछ राजा-रङ्ग, कालो-गोरो, ठूलो-सानो, धनी-गरिव, मालिक-दास, अग्लो-होचो सबैलाई एकसाथ लैजान्छ। सुनामीको दर्शन बुझ्न सक्ने, सुनामीले कोरेको मार्गचित्रमा पाइला चाल्न सक्ने नायक नै युग-महारथी बन्न सक्छ।

सुनामीको जड दशकौँदेखि धर्तीको गर्भमा दमित असन्तोष हो। सुनामी स्वेच्छाचारी शासकविरुद्ध नागरिक बगावतको लाक्षणिक अभिव्यक्ति हो। नेपालमा यतिखेर धेरैको मुखबाट सुनामी शब्द सुनिने गरेको छ। उनीहरू भन्छन्, 'सुनामी आयो! कुडाककट बगायो!' हुन पनि नेपालमा २१ फागुन २०८२ मा सुनामी आएकै हो। पुराना दल र दम्भी नेतृत्वलाई हायलकायल बनाएकै हो।

फागुन २१ को सुनामीको सर्जक भदौ अन्तिम हप्ताको भ्रष्टाचारविरोधी युवा विद्रोह थियो। कवि गोपालप्रसाद रिमाल लिखित गीत छ- 'एक जुगमा एक दिन एकचोटि आउँछ, उलटपुलट, उथलपुथल हेरफेर ल्याउँछ।' फागुन २१ को सुनामी कवि गोपालप्रसाद रिमालको गीतजस्तै हुन पुग्यो, जसले स्थापित राजनीतिक मान्यता र संरचनामा जबर्जस्त उलटपुलट ल्याइदियो।

यसले प्रजातन्त्रको निर्विकल्प शहंशाह दावी गर्ने नेपाली कांग्रेसको जगमा नौ रेक्टर स्केलको भूकम्पले भै धक्का दियो। कम्युनिस्ट पार्टीको मुख्य भँगालो अनि जनताको बहुदलीय जनवादको मसिहा ठान्ने एमालेलाई हल न चलको अवस्थामा पुर्‍याइदियो। सशस्त्र सङ्घर्षपछि सिंह बनेर प्रकट भएका प्रचण्डलाई विरालोको नियति भोग्न बाध्य बनाइदियो।

फागुन २१ को निर्वाचन त्यस्तो सुनामी साबित भयो, जसले कांग्रेस र कम्युनिस्टको स्वप्न-महललाई खण्डहरूमा परिणत गरिदियो। यसको पूर्वाभास केही समयपहिले नै भइसकेको थियो। तर विडम्बना, मिडिया बजारमा राजनीतिक विश्लेषकको दर्ज्यानी चिह्न लगाएर बसेका थुप्रैले ठीक-ठीक अनुमान लगाउन सकेनन्। निर्वाचनमा गगन थापाले नेतृत्व गरेको विद्रोही कांग्रेसले सानदार परिणाम ल्याउँछ। कांग्रेस ठूलो पार्टी बन्छ। गगन थापा पराजित हुने कल्पनासम्म पनि गर्न सकिँदैन, दर्ज्यानी चिह्न धारकहरू त्यसै भन्थे।

परन्तु, दर्ज्यानी चिह्न धारकहरूले माने पनि नमाने पनि सुनामी सुनामी नै थियो। सुनामीले गगनलाई चिनेना कांग्रेस पार्टीको नेतृत्वको लगाम पचास वर्ष युवाको हातमा रहेको देखेना सुनामीलाई कांग्रेसको नेतृत्व कति वर्षको छ? पार्टीको लगाम देउवाको हातमा छ कि गगनको? भन्ने जस्ता सवालसँग बाल मतलब थिएन। सुनामीले कांग्रेसलाई मक्किएको पुरानो रुखका

रूपमा मात्र देख्यो। यो विशेष महाधिवेशनको सन्देश जनस्तरमा राम्ररी नपुग्नुको परिणाम पनि थिएन। गगनले नेतृत्व सम्हालेको तीन महिनापछि निर्वाचन भएको भए पनि नतिजा लगभग यस्तै आउँथ्यो।

सुनामी एकपटक आएपछि फेरि नआउने भन्ने हुँदैन। शासन-सत्ताले जनविश्वास गुमाउने हर्कत गरेका दिन सुनामी फेरि आउँछ !

- प्रकाश तिवारी

दर्ज्यानी चिह्न धारकहरूले एकस्वरले उठाएको अर्को कुरा के भने, 'फलानो नेता चुनाव जित्न फलानो ठाउँमा पुग्यो।' यो निम्छरो तर्क हो। यथार्थ यही हो कि, प्रत्येक उम्मेदवार ल्याकतले भ्याएसम्म सुरक्षित क्षेत्रमा गएर चुनाव लड्छ। निर्वाचनमा हरेक उम्मेदवार विजयी हुन चाहन्छ। पराजित हुन कसैले चुनाव लड्दैन। यहाँनेर एक टेलिभिजन च्यानलले मतदान सकिएको केही समयपछि प्रस्तुत गरेको मतसर्वेक्षणको चर्चा गर्नु पनि सान्दर्भिक नै हुनेछ। सर्वेक्षणमा नेपाली कांग्रेसले प्रत्यक्षतर्फ ५७ सिट, रास्वपाले ४४ सिट, एमालेले २८ र नेकपाले १८ सिट जित्ने आकलन गरिएको थियो। तर, सर्वेक्षण प्रस्तुत गरेको १२ घण्टा नबित्दै चुनावी ट्रेन्ड 'के सोचें मैले, के भयो अहिले' भनेजस्तो देखिन थाल्यो। अन्तिम परिणामसम्म पुग्दा निर्वाचन जित्ने अनुमान गरिएका धेरै चर्चित उम्मेदवारले पराजय व्यहोरे।

फागुन २१ को सुनामीले सबैभन्दा घातक निशाना एमालेलाई बनाउँदै थियो। उसले इतिहासमै कमजोर नतिजा ल्याउने निश्चितप्रायः थियो। तर यो स्वीकार गर्न दर्ज्यानी चिह्न धारक धेरैलाई गाह्रो परेको देखिन्थ्यो। एमालेले यो निर्वाचनमा २०७९ मा पाएको सिटको ६८ प्रतिशत गुमायो। सुनामीको दोस्रो निशानामा परेको दलको नाम हो वर्तमान नेकपा। उसले २०७९ को तुलनामा ६० प्रतिशत सिटको नोकसानि व्यहोर्‍यो। नेपाली कांग्रेसले निर्वाचनमा विगतमा जितेको ५७ प्रतिशत सिट गुमायो। २०७९ को निर्वाचनमा कांग्रेसले ८९, एमालेले ७८, माओवादी केन्द्रले ३२ र नेकपा समाजवादीले १० सिट जितेका थिए। माओवादी केन्द्रलाई बत्तिसै भनिन्थ्यो यसअघि यसपटक एमालेलाई बत्तिसै हुने सौभाग्यसमेत मिलेन !

निर्वाचन परिणामले रास्वपालाई सही अर्थको 'ल्यान्डस्लाइड भिक्टी' दिलायो। 'ल्यान्डस्लाइड भिक्टी' र दुईधारे तरवार उस्तै-उस्तै हुन्। भारी जनमत नराम्रो होइन, तर जति भारी जनमत, त्यति धेरै जनअपेक्षा। रवि-बालेनहरूलाई यतिबेला भारी जनअनुसार काम गर्नुपर्ने चुनौती थपिएको छ। उनीहरू प्रश्न सोध्ने ठाउँबाट जवाफ दिने स्थानमा बसाइँ सरेका छन्।

चेस खेलमा घोडाले राजालाई चलमलाउन नसक्ने गरी चेकमेट दिएजस्तै बालेन्द्र शाहले घमण्डी शासकलाई ठाउँको ठाउँ मात दिए यो पालि। यो उनको असाधारण चेकमेट थियो। बालेन्द्रको असाधारण चेकमेटले राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा तरङ्ग ल्यायो। चेकमेटपछि बालेन्द्र 'किड'को स्थानमा उक्लेका छन्। अब उनी जवाफदेहिता र उत्तरदायित्वबाट उम्कन पाउनेछैनन्। बालेन्द्र शाहप्रति सिकायत पनि छ, जनताको।

उनीहरू भन्छन्, 'बालेन्द्र भोक्की स्वभावका छन्। आत्मकेन्द्रित बाँकी पृष्ठ रमा।

आवश्यक टेलिफोन नम्बरहरू

एम्बुलेन्स		मुजेलिया प्रहरी चौकी	
मिथिला युवा समाज नेपाल	९८४४१०४३४४, ०४१-५२८९०६	हनुमान नगर प्रहरी चौकी	०४१-५२०७५०
श्री गणेश युवा कमिटी	९८०१६२५४२४, ९८५४०२७७०३	प्रहरी चौकी बलवा टोल	
श्री विश्वकर्मा युवा कमिटी	९८१५८९४४९५, ९८१२०९२४८५	अस्पतालहरू	
सिर्जनसिल युवा परिवार (वीरेन्द्र बजार)	९८४४९९०५, ९८०४८०५६६३	जनकपुर अञ्चल अस्पताल	०४१-५२००३३
माँ सहयोगी नेपाल (देवडिहा-१)	९८०१६०४३८९	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय	०४१-५२०६२८, ५२६२७१
नव मिथिला युवा कमिटी	९८५४०२८३०३, ९८०७८९९८८९	धनुषा अस्पताल पा.लि.	५९०८००, ५२५८००
मिथिला स्वास्थ्य सहकारी संस्था	९८५४०२२४७४, ९८०१६२२४७४	आँखा अस्पताल	०४१-५२०३९७
रामानन्द युवा क्लब	९८०४८२७४०५	बछार प्रसुति केन्द्र	५२२४५७
एम्बुलेन्स रेडक्रस	१०२, ०४१-५२०८७०	महत्वपूर्ण कार्यालयहरू	
मिथिलाञ्चल विकास केन्द्र एम्बुलेन्स	९८१५८९३००५, ०४१-५२५४४८	जनकपुर उपमहानगरपालिका	०४१-
धनुषा अस्पताल पा.लि.	५२४७७०, ५२५८००	ब्रह्म यन्त्र जउमनपा	०४१-५२००११
प्रहरी कार्यालय		बस पार्क	०४१-५२०९९८
जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०४१-५२००९९, १००	जनकपुर विमान स्थल	०४१-५२००४४
सशस्त्र प्रहरी बल मुजेलिया	०४१-५२७९०५, ५२७२९३	बुद्ध एयर	०४१-५२५०२९, ५२५०२२
सुरक्षा गुल्म जनकपुर ब्यारेक	०४१-५२६५८६	यति एयर	०४१-५२५००४७, ५२५०२२
ट्राफिक प्रहरी कार्यालय जिरोमाइल	०४१-५२०३६६	विद्युत फयुज शाखा	०४१-५२०१५१
जानकी प्रहरी चौकी जानकी चौकी	०४१-५२०३४४	जानकी केबुल	०४१-५२३७२८
इलाका प्रहरी कार्यालय स्टेशन	०४१-	शाह केबुल	०४१-५२४७२२

गोपाल माविमा शैक्षिक प्रदर्शनी विद्यार्थीका नवप्रवर्तनात्मक परियोजना आकर्षण

दैनिक समाचारदाता

जनकपुरधाम, १ चैत्र । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-२४ स्थित गोपाल प्रसाद नमूना माध्यमिक विद्यालयमा शैक्षिक प्रदर्शनी सम्पन्न भएको छ। विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ४ देखि १२ सम्मका विद्यार्थीहरूले विभिन्न शैक्षिक तथा वैज्ञानिक परियोजनासहित प्रदर्शनीमा सहभागिता जनाएका हुन्। प्रदर्शनीको उद्घाटन गर्दै जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाका मेयर मनोजकुमार साहले विद्यार्थीहरूले अध्ययन गरेको ज्ञानलाई व्यवहारमा उतार्ने अवसरका रूपमा यस्ता कार्यक्रम महत्त्वपूर्ण हुने बताउनुभयो। उहाँले बदलिँदो समयअनुसारको शिक्षामा प्रविधिको प्रयोग अपरिहार्य बन्दै गएको उल्लेख गर्दै भन्नुभयो, “एआईको युगमा विद्यार्थीहरूले रोबोटदेखि विज्ञान र प्रविधिसम्बन्धी विभिन्न विषयमा बनाएका परियोजनाले उनीहरूको सिर्जनशीलता र प्रयोगात्मक ज्ञानलाई उजागर गरेको छ। यस्ता प्रदर्शनीले विद्यार्थी मात्र होइन, अभिभावकहरूमा समेत शिक्षाप्रतिको चासो बढाउने काम गर्छ।”

विद्यालयका प्रधानाध्यापक महावीर दासले प्रतिवर्षभै यस वर्ष पनि सयभन्दा बढी प्रदर्शनी स्टल राखिएको जानकारी दिनुभयो। विज्ञान, सामाजिक शिक्षा, वातावरण, कला-संस्कृति लगायतका विविध विषयमा विद्यार्थीहरूले तयार पारेका परियोजनाहरू एउटै स्थानमा प्रदर्शित गरिएको उहाँले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार यस्ता कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूमा प्रतिस्पर्धात्मक भावना विकास गर्नुका साथै उनीहरूको प्रतिभा उजागर गर्न सहयोग पुऱ्याउँछ।

प्रदर्शनीमा विद्यार्थीहरूले तयार पारेका विभिन्न प्रविधि र वैज्ञानिक मोडेलहरू विशेष आकर्षण बनेका थिए। कक्षा ८ का विद्यार्थीहरूको समूहले ‘नोभा रोबोट’ नामक रोबोट तयार पारेका छन्। कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआई) प्रविधिको प्रयोग गरिएको उक्त रोबोटलाई विद्यालयसम्बन्धी विभिन्न प्रश्न सोध्दा त्यसले स्वचालित रूपमा जवाफ दिने क्षमता राखेको देखाइएको थियो। कम्प्युटर प्रोग्राम, सेन्सर, मोटर तथा विभिन्न इलेक्ट्रोनिक उपकरणको सहायताले रोबोट सञ्चालन हुने व्यवस्था गरिएको विद्यार्थीहरूले बताएका छन्। आधुनिक युगमा रोबोटिक प्रविधिको प्रयोग उद्योग, चिकित्सा, अन्तरिक्ष अनुसन्धान तथा कृषि क्षेत्रमा व्यापक रूपमा भइरहेको तथ्यसमेत यस परियोजनामार्फत प्रस्तुत गरिएको थियो। कक्षा ९ का विद्यार्थीहरूको अर्को समूहले ‘कार्बन प्युरिफायर’ परियोजना प्रस्तुत गरेका थिए। यस उपकरणले हावा वा पानीलाई शुद्ध बनाउने कार्य गर्ने देखाइएको थियो। सक्रिय कार्बनको प्रयोग गरी हावामा रहेका धूलो, दुर्गन्ध तथा विषालु ग्यासजस्ता तत्वलाई सोस्ने प्रणाली यसमा समावेश गरिएको विद्यार्थीहरूले बताएका छन्। बढ्दो वातावरणीय प्रदूषणको अवस्थामा यस्ता प्रविधिको महत्त्व भन्नु बढ्दै गएको भन्दै प्रदर्शनीमार्फत वातावरण संरक्षणप्रति सचेतना फैलाउने प्रयास गरिएको थियो। त्यसैगरी, विद्यार्थीहरूले स्वचालित सडक बत्ती तथा जलविद्युत् उत्पादनसम्बन्धी मोडेल पनि प्रस्तुत गरेका थिए। सेन्सरको प्रयोग गरिएको स्वचालित स्ट्रीट लाइट प्रणालीमा दिनको उज्यालोमा

बत्ती आफै बन्द हुने र राति अँध्यारो भएपछि स्वतः बल्ने व्यवस्था देखाइएको थियो, जसले विद्युत् बचत गर्न सहयोग पुऱ्याउने बताइएको छ। त्यस्तै जलविद्युत् मोडेलमा पानीको बहावले टर्बाइन घुमाएर जेनेरेटरमार्फत विद्युत् उत्पादन हुने प्रक्रिया प्रदर्शन गरिएको

थियो।

प्रदर्शनीमा ‘विश्व तापक्रम वृद्धि’ अर्थात् ग्लोबल वार्मिङसम्बन्धी परियोजनाले पनि दर्शकको ध्यान तानेको थियो। विद्यार्थीहरूले पृथ्वीको बढ्दो तापक्रम, हरितगृह ग्यासको प्रभाव तथा त्यसले वातावरणमा पार्ने असरबारे मोडेलमार्फत जानकारी दिएका थिए। हिमनदी पगलनु, समुद्री सतह बढ्नु, खडेरी र बाढी जस्ता समस्या ग्लोबल वार्मिङका कारण उत्पन्न हुने तथ्यसमेत प्रस्तुत गरिएको थियो।

यसैगरी जलचक्रसम्बन्धी मोडेलमा पृथ्वीमा प्राकृतिक चक्र-वाष्पीकरण, संघनन र वर्षा-को प्रक्रियालाई प्रयोगात्मक रूपमा देखाइएको थियो। वर्षा पानी संकलन प्रणाली (रेन वाटर हार्भेस्टिङ)सम्बन्धी परियोजनामा वर्षाको पानीलाई छानाबाट पाइपमार्फत ट्याङ्की वा भूमिगत संरचनामा संकलन गरी खेतीपाती, सरसफाइ तथा अन्य घरेलु प्रयोजनमा प्रयोग गर्न सकिने उपाय प्रस्तुत गरिएको थियो। यसले पानी अभाव भएका क्षेत्रमा पानी व्यवस्थापनमा सहयोग पुग्ने विद्यार्थीहरूले बताएका थिए। प्रदर्शनीमा स्मार्ट स्वचालित पानी तान्ने प्रणाली, होलोग्राम प्रविधि, स्वचालित पानी वितरण यन्त्र तथा रिमोट कन्ट्रोल कारजस्ता आधुनिक प्रविधिमा आधारित परियोजनाहरू पनि प्रदर्शन गरिएका थिए। स्वचालित पानी प्रणालीमा सेन्सरको माध्यमबाट पानीको स्तरअनुसार मोटर आफै चल्ने र बन्द हुने व्यवस्था देखाइएको थियो भने होलोग्राम प्रविधिमा प्रकाशको परावर्तन प्रयोग गरी त्रि-आयामिक आकृति देखाउने प्रयोग प्रस्तुत गरिएको थियो।

त्यस्तै ज्वालामुखी र सौर्यमण्डलसम्बन्धी मोडेलमार्फत पृथ्वीको भौगोलिक तथा खगोलीय संरचनाबारे जानकारी दिइएको थियो। ज्वालामुखी विस्फोटको प्रक्रिया तथा सौर्यमण्डलका ग्रहहरूको संरचना र परिक्रमा प्रणाली विद्यार्थीहरूले प्रयोगात्मक रूपमा देखाएका थिए।

यसका साथै स्वचालित हात धुने डिस्पेन्सर र ग्यास चुहावट पत्ता लगाउने प्रणालीजस्ता परियोजनाहरू पनि प्रदर्शनीमा राखिएका थिए। सेन्सर प्रयोग गरिएको हात धुने उपकरणले हात नजिक ल्याउँदा साबुन वा स्यानिटाइजर स्वतः निस्कने व्यवस्था देखाइएको थियो भने ग्यास चुहावट पत्ता लगाउने प्रणालीले ग्यासको मात्रा बढेपछि अलार्म बजाएर दुर्घटना हुनबाट बचाउने प्रविधि प्रस्तुत गरिएको थियो।

विद्यालयले आयोजना गरेको उक्त शैक्षिक प्रदर्शनीमा अभिभावक, शिक्षक तथा स्थानीय समुदायका व्यक्तिहरूको उल्लेख्य उपस्थिति रहेको थियो। आयोजकका अनुसार यस्ता कार्यक्रमले विद्यार्थीहरूमा सिर्जनात्मक सोच, अनुसन्धानात्मक क्षमता र व्यवहारिक ज्ञानको विकास गर्न महत्त्वपूर्ण भूमिका खेल्ने विश्वास गरिएको छ।

सुनामी.....

छन्। अति महत्वाकांक्षी जस्ता पनि लाग्छन्। आमनागरिकसँग घुलमिल हुँदैनन् उनको स्वभाव हेर्दा रविशङ्क डब्लु पर्ने निश्चित जस्तै छ। आदि-आदि' बालेनले आशङ्काको उक्त तर्कालोलाई कामद्वारा चिर्नुपर्ने भएको छ। उनले राज्य सञ्चालनको क्रममा सन्तुलित नीति अख्तियार गर्नु पनि उत्तिकै जरुरी छ। राजा महेन्द्रसँगको सन्तुलन गुमाउँदा बीपी कोइरालाको दुई तिहाइको सरकार १५ महिनामै अपदस्थ भएको तथ्य बालेन्द्रले हेक्का राख्न सक्नुपर्दछ।

फागुन २१ नआउँदासम्म चुनाव हुँदै हुँदैन, चुनाव भयो भने राजनीतिबाट संन्यास लिन्छु भन्नेसम्मका तर्क गर्थे एकथरी। चुनावविरोधी मनोवैज्ञानिक युद्ध लड्नमा ठूला ज्योतिषदेखि मै हुँ भन्ने राजनीतिक पण्डितहरू प्रयोग भए। तर चुनाव भएरै छाड्यो।

हाम्रोमा यस्तो किन हुन्छ? किन हामी सकारात्मकभन्दा नकारात्मक कुरा बढी गर्छौं? नकारात्मक कुरामा ज्यादा भरोसा राख्छौं? निराशाको खेती गर्नु नेपालीहरूको स्वभाव बनिस्केको हो र? हामीमा पखिने धैर्य छँदै छैन भन्दा हुन्छ। तुरुन्तैको तुरुन्तै परिवर्तन चाहिन्छ हामीलाई। थोरै तलवितल होस् मात्र, मुर्दावाद! र देश छोड्! भन्दै नारा लगाउन सुरु गर्छौं!

एकथरी मानिसहरू प्रधानमन्त्रीको नियुक्ति नहुँदै ‘लुसिफर’ले यो गर्छ, त्यो गर्छ, लुसिफर विदेशी दलाल हो; लुसिफर प्रधानमन्त्री भयो भने नेपालमा विदेशी सेनाले मार्चपास गर्छ, भन्दै निराशाको खेती गर्न थालिसकेका छन्। हामीले सरकार बनेको चार-पाँच महिनासम्म उसको काम हेर्नुपर्छ। सरकारको गतिविधि सचेतपूर्वक नियाल्नुपर्छ। वाटो विराउने सडक देखापरे खबरदारी त्यसपछि गर्ने हो।

माक्सवाद भन्छ- कुनै पनि वस्तुको सिर्जना र विनाशको कारण ऊ स्वयं हो, बाह्य परिस्थितिले त्यसमा बल पुऱ्याउने मात्र हो। त्यसमानेमा २०६४ र २०७४ पछिको संसद्वा दुई तिहाइ हाराहारी उपस्थिति जनाउने एमाले-माओवादी केन्द्र र एकपटक दुई तिहाइ अनि पटक-पटक स्पष्ट बहुमतसहित प्रतिनिधिसभामा पुगेको नेपाली कांग्रेसको दुर्दशाको कारण पनि उनीहरू स्वयम् हुन्। रास्वपाका नेताहरूमा कांग्रेस, कम्युनिस्टहरूको दुर्दशाबाट शिक्षा लिएर जिम्मेवार ढङ्गले सरकार सञ्चालन गर्नुपर्ने च्यालेन्ज थपिएको छ।

भ्रष्टाचार नियन्त्रण वा सुशासन अबको सरकारको सबैभन्दा ठूलो चुनौतीको रूपमा रहनेछ। कर तिर्दा अवैध रकम बुझाउनुपर्ने, घर-जग्गा पास गर्दा घुस बुझाउनुपर्ने, ठेक्कापट्टामा घुस, मालसामान आयात-निर्यातमा घुस, सरकारी नियुक्ति वा राजकीय सम्मान प्राप्त गर्न घुस, यो टेबुलबाट त्यो टेबुलमा फाइल सार्न घुस, सवारी लाइसेन्समा घुस, अदालतमा मुद्दा लड्दा घुस, गाडी लिएर सडकमा निस्कँदा ट्राफिक प्रहरीलाई घुस, विदेश उड्न लाग्दा इमिग्रेसनमा घुस! घुस नबुझाई काम हुने ठाउँ भेरी लाइट बालेर खोज्नुपर्ने स्थिति छ। घुस्याहाहरूको सडकदेखि सत्तासम्मको पिरामिड आकारको सञ्जाल छ।

अवैध असुलीको रकम माथि-सबैभन्दा माथिसम्म पुग्छ। जनताको खुन-पसिना लुप्टिएको रकम सबैभन्दा माथिल्लो कोटरीसम्म पुगेपछि ‘तै चुप, मै चुप’। कारवाही कसले गर्ने? उल्लेखित तथ्यहरूलाई मध्यनजर गरी मैले गत साल प्रकाशित चौथो उपन्यास ‘९६ गड्डी’ मा यथास्थिति कायम रहे देशमा ढिलोचाँडो सुनामी आउने सडक गरेको थिएँ। किन्तु उपन्यासले स्वीपल उडानमा मस्त ‘मारफेल’ (क्रान्तिकारी पृष्ठभूमिबाट माथि उठेका ठूला पुराना दलका हठी शीर्षस्थ नेता) र उनका भक्तहरूको चिरनिद्रा हरण गर्न सकेन।

जनता कसैका होइनन्, सबैका हुन्। समृद्धिको उन्मुक्त महासागर छुने आशामा गडगडाउँदै बगेको नदीजस्तै हुन् जनता। जनता पोखरीको जमेको पानी होइनन्। समृद्धिको उन्मुक्त महासागर छुने रहरमा जनताले एक जमानामा राजाको जयजयकार गरे। कुनै बेला नेपाली कांग्रेस जिन्दावाद ! भन्दै गगनभेदी नारा लगाए। इन्कलाव जिन्दावाद ! भन्दै एमाले अनि माओवादीतिर फर्केर दबिँलो मुट्टी पनि उठाए। अहिले तिनै जनता रास्वपाको नीलो भन्डा उठाउने पुगेका छन्। यो क्रम समृद्धिको उन्मुक्त महासागर नभेटेसम्म जारी रहन्छ। समृद्धिको उन्मुक्त महासागर नछोएसम्म जनता यसरी नै गडगडाउँदै अघि बढिरहनेछन्।

नेपाली जनतामा चन्द्रधरातलमा बसाइँ सर्ने खालको महत्वाकाङ्क्षा छैन। नेपाली जनताको इच्छा-कामना साना छन्, तर महत्त्वका छन्। नेपाली जनताको महत्वाकाङ्क्षा भनी या हासिल गर्न चाहेको स्थायी मुकाम हो- महँगी नियन्त्रण, कालोबजारीको अन्त्य, सार्वजनिक यातायातमा सुबिस्ताले हिँड्न पाउने अवस्थाको सिर्जना, स्कूल-महाविद्यालयमा निःशुल्क शिक्षा, अस्पतालमा निःशुल्क उपचार, घुसरहित सार्वजनिक प्रशासन, रोजगारीको ग्यारेन्टी, आदि-इत्यादि बालेन्द्र शाहले जनतालाई उल्लेखित स्थायी मुकाममा पुऱ्याउने गरी काम गर्नु जरुरी छ।

भनाइ छ- जाडोमा तातो दिने पनि आगो, आजीवन प्रेमले पालेको प्यारो देहलाई चितामा भष्म गराउने पनि आगो! जुन आगोले सेक्छ, त्यही आगोले डढाउँछ। त्यसअर्थमा, सत्तामा बसेर राजा लुई चौधौँले जसरी ‘आई एम द स्टेट’ भन्दै सर्वेसर्वा ठान्न लागियो भने, न्याय र सुशासनको माग गर्ने जनताको छातीमा जङ्गी बट बजार्न थालियो भने, जनता अखिर जनता हुन्, कुनै पनि समय सुनामी बनेर उर्लन सक्छन्।

सुनामी एकपटक आएपछि फेरि नआउने भन्ने हुँदैन। सुनामी विध्वंसक हुन्छ। सुनामी विस्फोटक हुन्छ। शासन-सत्ताले जनविश्वास गुमाउने हर्कत गरेका दिन सुनामी फेरि आउँछ।

साभार: अनलाइनखबरडटकम

आठ महिनामा सरकारले उठायो ७ खर्ब ४७ अर्ब राजस्व

दैनिक समाचारदाता काठमाडौं १ चैत । सरकारले चालू आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को फागुन महिनासम्ममा कुल ७ खर्ब ४७ अर्ब २८ करोड ५ लाख रुपैयाँ राजस्व सङ्कलन गरेको छ । अर्थ मन्त्रालयले सार्वजनिक गरेको विवरण अनुसार फागुन ३० गतेसम्म सो बराबर राजस्व सङ्कलन भएको हो ।

यो सङ्कलन गत वर्षको सोही अवधिमा तुलनामा ३.७५ प्रतिशतले बढी हो । गत आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म ७ खर्ब २० अर्ब २४ करोड ६६ लाख रुपैयाँ राजस्व सङ्कलन भएको थियो । त्यस्तै, फागुन महिनामा मात्रै सरकारले ८२ अर्ब २५ करोड ५६ लाख रुपैयाँ राजस्व उठाएको छ ।

मन्त्रालयका अनुसार फागुन मसान्तसम्म कुल ९ खर्ब १० अर्ब २० करोड ३३ लाख रुपैयाँ राजस्व सङ्कलन गर्ने लक्ष्य राखिएको थियो । आठ महिनाको अन्त्यसम्म लक्ष्यको तुलनामा ८२.१० प्रतिशत मात्र प्रगति हासिल भएको अर्थ मन्त्रालयले जनाएको छ ।

शीर्षकगत राजस्वको अवस्था १. **भन्सार महसुल**
फागुन मसान्तसम्म सरकारले भन्सार महसुलतर्फ १ खर्ब ९५ अर्ब ९० करोड रुपैयाँ सङ्कलन गर्ने लक्ष्य राखेको थियो । तर, १ खर्ब ४४ अर्ब ५० करोड १४ लाख रुपैयाँ मात्र सङ्कलन भएको छ । यो लक्ष्यको ७३.७६ प्रतिशत मात्र हो ।

यद्यपि, गत वर्षको सोही अवधिमा १ खर्ब ४४ अर्ब १८ करोड २१ लाख रुपैयाँ सङ्कलन भएको तुलनामा यस वर्ष ८.१२ प्रतिशतले वृद्धि देखिएको छ । भन्सार अन्तर्गत पैठारीमा ८.०४ प्रतिशत र निकासी तर्फ २२.५६ प्रतिशतको वृद्धि देखिएको छ ।

२. **मूल्य अभिवृद्धि कर**
राजस्वको मुख्य आधार मानिने मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट) तर्फको सङ्कलनमा पनि ७.३५

प्रतिशतको वृद्धि देखिएको छ । समीक्षा अवधिसम्म २ खर्ब ४६ अर्ब ४३ करोड ९० लाख रुपैयाँको लक्ष्य राखिएकोमा २ खर्ब २५ अर्ब ५३ करोड ४५ लाख रुपैयाँ सङ्कलन भएको छ । गत वर्ष सोही अवधिमा २ खर्ब १० अर्ब ९ करोड ३२ लाख रुपैयाँ सङ्कलन भएको थियो । भ्याट अन्तर्गत उत्पादन, बिक्री र सेवामा ७.१३ प्रतिशत र पैठारीतर्फ ७.५१ प्रतिशतको वृद्धि भएको छ ।

३. **अन्तःशुल्क**
अन्तःशुल्क सङ्कलनमा दोहोरो अंकको सुधार देखिएको छ । गत वर्षको फागुन मसान्तसम्म १ खर्ब ८ अर्ब ८७ करोड ६४ लाख रुपैयाँ सङ्कलन भएकोमा यस वर्ष १०.४४ प्रतिशतले वृद्धि भई १ खर्ब २० अर्ब ३६ करोड ७३ लाख रुपैयाँ पुगेको छ । यो अवधिमा १ खर्ब ३३ अर्ब २९ करोड ६४ लाख रुपैयाँ सङ्कलन गर्ने सरकारको लक्ष्य थियो । आन्तरिक उत्पादनतर्फको अन्तःशुल्कमा १०.०१ प्रतिशत र पैठारीतर्फ ११.०६ प्रतिशतको वृद्धि भएको मन्त्रालयले जनाएको छ ।

४. **आयकर र गैर-कर राजस्वमा गिरावट**
आयकर र अन्य राजस्व (गैर-कर) मा भने गिरावट देखिएको छ । आयकर तर्फ गत वर्ष फागुन मसान्तसम्म १ खर्ब ७३ अर्ब २६ करोड ५ लाख रुपैयाँ सङ्कलन भएकोमा यस वर्ष १.४२ प्रतिशतले घटेर १ खर्ब ७० अर्ब ८० करोड ४९ लाख रुपैयाँ मात्र सङ्कलन भएको छ । आयकरको लक्ष्य २ खर्ब ३७ अर्ब ८० करोड ४५ लाख रुपैयाँ थियो ।

त्यसैगरी, गैर-कर राजस्वतर्फ (अन्य राजस्व) गत वर्ष ८१ अर्ब ५४ करोड ७७ लाख रुपैयाँ सङ्कलन भएकोमा यस वर्ष १३.३१ प्रतिशतले घटेर ७० अर्ब ६९ करोड ४८ लाख रुपैयाँ मात्र सङ्कलन भएको छ । गैर-कर राजस्वको लक्ष्य ९३ अर्ब ७७ करोड ३३ लाख रुपैयाँ रहेको थियो ।

५. **शिक्षा सेवा शुल्क र अन्य**

शिक्षा सेवा शुल्क र अन्य साना शीर्षकमा भने उत्साहजनक वृद्धि देखिएको छ । यस शीर्षकमा गत वर्ष २ अर्ब ३८ करोड ७७ लाख रुपैयाँ सङ्कलन भएकोमा यस वर्ष ६६.६२ प्रतिशतले वृद्धि भई ३ अर्ब ९७ करोड ८५ लाख रुपैयाँ पुगेको छ । यस्तो छ विभागीय कार्यसम्पादनको अवस्था विभागीय रूपमा हेर्दा भन्सार विभागले फागुन मसान्तसम्म ३ खर्ब १९ अर्ब ९४ करोड ६९ लाख रुपैयाँ राजस्व सङ्कलन गरेको छ । यो गत वर्षको तुलनामा १.४८ प्रतिशतले बढी हो । भन्सारलाई यो अवधिमा ३ खर्ब ७८ अर्ब १६ करोड ४७ लाख उठाउने लक्ष्य दिइएको थियो । यो सङ्कलन लक्ष्यको ७९.३१ प्रतिशत हो । अर्कोतिर आन्तरिक राजस्व विभागले ३ खर्ब ५६ अर्ब ६३ करोड ९७ लाख रुपैयाँ सङ्कलन गरेको छ, जसमा ३.९० प्रतिशतको वृद्धि देखिएको छ । आन्तरिक राजस्वलाई यो अवधिमा ४ खर्ब ३८ अर्ब २६ करोड ५३ लाख उठाउने लक्ष्य दिइएको थियो । यो राजस्व सङ्कलन लक्ष्यको ८१.३८ प्रतिशत हुन आउँछ ।

कांग्रेसले टुङ्ग्यायो २० जना समानुपातिक सांसद

दैनिक समाचारदाता काठमाडौं, १ चैत । नेपाली कांग्रेसले समानुपातिकतर्फका २० जना सांसदको नाम टुङ्ग्याएको छ । आइतबार कांग्रेस पार्टी कार्यालय सानेपामा बसेको कार्यसम्पादन समितिको बैठकले सांसदको नाम टुङ्ग्याएको हो ।

कांग्रेसले समानुपातिकमा प्राप्त गरेको २० सिटमध्ये १५ जना महिलाको अनिवार्य सहभागिता हुनुपर्ने छ । सोहीअनुसार सांसद छानिएको कांग्रेसका प्रवक्ता देवराज चालिसेले जानकारी दिनुभयो । उहाँले सङ्घीय संसदरूमा ३३ प्रतिशत महिला अनिवार्य सुनिश्चित हुनुपर्ने भएकाले २० सिटमध्ये १५ जना महिला अनिवार्य रहेको बताउनुभयो । उहाँले विभिन्न क्लस्टर मिलाएर समानुपातिक सांसद छानिएको र आइतबार नै निर्वाचन आयोगमा नामावली बुझाइने जानकारी दिनुभयो ।

प्रवक्ता चालिसेका अनुसार आदिवासी जनजातिबाट ६, खसआर्यबाट ६ र थारू, दलित, मधेसी, मुस्लिम तथा पिछडिएको क्षेत्र बाँकी मिलाएर अन्य सांसद चयन गरिएको छ । १५ जना अनिवार्य महिला र बाँकी सबै समावेशी समूह मिलाएर सांसद चयन गरिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो । उहाँले भन्नुभयो, 'सङ्घीय संसदरूमा ३३ प्रतिशत महिला अनिवार्य सुनिश्चित हुनुपर्छ । राष्ट्रिय सभासहित सबै हिसाब गर्दा अहिले हामीले २०

जना प्रतिनिधि छान्दा १५ जना महिला अनिवार्य छ । आदिवासी जनजाति, खसआर्य र अन्य क्लस्टर मिलाएर हामीले नामावली निर्णय गरिसकेका छौं ।'

प्रवक्ता चालिसेले बन्दसुचीमा आधारित भएर निर्णय गरिएको र आयोगले रुजु गरेपछि नामावली सार्वजनिक हुने बताउनुभयो । उहाँले निर्वाचनको समीक्षाका लागि केही दिनभित्रै केन्द्रीय कार्यसमितिको बैठक बोलाइने जानकारीसमेत दिनुभयो ।

सयौं जनमत पार्टीको महाधिवेशन तोलामा ४ हजार ८ सय रुपैयाँ घट्यो सुन

दैनिक समाचारदाता काठमाडौं, १ चैत । फागुन २१ गते सम्पन्न प्रतिनिधि सभा सदस्यको निर्वाचनपछि बसेको पार्टीको केन्द्रीय सचिवालय बैठकले मिति सार्ने निर्णय गरेको हो । यसअघि चैत २० र २१ गते गर्ने महाधिवेशन गर्ने तय गरिएको थियो । जनमत पार्टीका महासचिव चन्दन सिंहका अनुसार महाधिवेशन २०८३ असोज ९ र १० गते हुने निर्णय भएको छ ।

पार्टीले संगठन सुदृढीकरण र निर्वाचन समीक्षालाई ध्यानमा राख्दै महाधिवेशनको मिति परिवर्तन गरेको उनले बताए । बैठकले फागुन २१ गते सम्पन्न प्रतिनिधि सभा निर्वाचनको विस्तृत समीक्षा गर्ने

निर्णय गरेको छ । सोअनुसार क्षेत्रीयस्तरमा चैत ७ गतेसम्म बैठक बसी चुनावको समीक्षा गरी लिखित प्रतिवेदन तयार पारेर केन्द्रीय सचिवालयमा पठाउने व्यवस्था गरिएको महासचिव चन्दन सिंहले जानकारी दिए ।

त्यसैगरी पार्टी संगठन सुदृढ गर्न देशभरका जिल्लामा तदर्थ जिल्ला पदाधिकारी चयन गर्ने निर्णय पनि गरिएको छ । जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यमध्येबाट बढीमा ७ जना सम्म रहने गरी चैत १४ गतेसम्म भौतिक बैठकमार्फत पदाधिकारी चयन गरिनेछ । उक्त प्रक्रिया केन्द्रीय सचिवालयबाट खटाइएका प्रतिनिधिको उपस्थितिमा सम्पन्न गरिने बताइएको छ ।

दैनिक समाचारदाता काठमाडौं, १ चैत । आइतबार सुनको भाउ तोलामा ४ हजार ८ सय रुपैयाँ घटेको छ । नेपाल सुनचाँदी व्यवसायी महासंघले यस दिनका लागि सुनको भाउ प्रतिटोला ३ लाख ९ हजार ४ सय रुपैयाँ तोकेको छ । अघिल्लो दिन ३ लाख १३ हजार २ सय रुपैयाँमा कारोबार भएको थियो । यसअघि गत माघ १५ गते सुनको भाउ हालसम्मकै उच्च ३ लाख ३९ हजार ३ सय रुपैयाँ पुगेको रेकर्ड छ । त्यस्तै चाँदीको भाउ तोलामा २२५ रुपैयाँ घटेको छ । अघिल्लो दिन प्रतिटोला ५ हजार ४९५ रुपैयाँमा कारोबार भएको चाँदी आज ५२७० रुपैयाँमा भरेको छ । यसअघि गत माघ १५ गते चाँदीको भाउ हालसम्मकै उच्च ७ हजार ५०५ रुपैयाँ पुगेको रेकर्ड छ ।

राष्ट्रिय सभा सदस्यमा गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्याल सिफारिस

राष्ट्रिय सभामा राष्ट्रपतिबाट मनोनीत हुने एक सदस्यको संख्या रिक्त छ । उक्त ठाउँमा अर्याललाई नियुक्त गर्न सिफारिस गरिएको हो ।

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

मेरो निम्न विवरण भएका शैक्षिक प्रमाणपत्रहरू हराएको हुनाले यो सूचना प्रकाशित गरेको छु । फेला पार्नुहुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा बुझाइदिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

विवरण:

नाम: समीक्षा शर्मा
प्रमाणपत्र : +२ र स्नातक तहको ट्रान्सक्रिप्ट
- +२ सिम्बोल नं.: २०६०२३०८ (रजि. नं.: ७३०६१२०७४)
- BBS सिम्बोल नं.: ७०५८९००९८ (रजि. नं.: ७-२-५८९-१०६-२०१९)
- कलेजको नाम: (+२) शारदा बालिका नमूना उच्च माध्यमिक विद्यालय, धरान, (BBS) राजर्षि जनक क्याम्पस, जनकपुर
सम्पर्क: ९८२५८४२३१

दैनिक समाचारदाता काठमाडौं, १ चैत । सरकारले राष्ट्रिय सभा सदस्यमा गृहमन्त्री ओमप्रकाश अर्याललाई नियुक्त गर्न राष्ट्रपतिसमक्ष सिफारिस गर्ने निर्णय गरेको छ ।

आइतबार बसेको मन्त्रपरिषद् बैठकले अर्याललाई राष्ट्रिय सभा सदस्यमा नियुक्त गर्न राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलसमक्ष सिफारिस गर्ने निर्णय भएको हो ।

Government of Nepal
Fisheries Human Resource Development and
Technology Validation Centre
Janakpurdham, Dhanusha

Invitation for Electronic Sealed Quotation

First Date of Publication: 2082/12/02

1. The FHRDTCV Janakpurdham invites Electronic Sealed Quotation for :

S.N.	Contract Identification No.	Description of Works	Estimated Amount (Excl. of VAT and Contingencies) with PS(NRs.)	Bid security amount (NRs.)	Bid document Cost (NRs.) (Non-Refundable)
1	FISHERIES/JNK/WORKS/SQ/01/2082/83	Construction of Shear Wall	14,13,150.77	40,000.00	1,000.00

2. Eligible Bidders may obtain further information at Fisheries Human Resource Development and Technology Validation Centre Janakpurdham, Dhanusha or may visit PPMO's e-GP system i.e www.bopatra.gov.np/egp

3. The Purchaser reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the Sealed Quotations without assigning any reason, whatsoever.

Senior Fisheries Development Officer